

Prenumerata wynosi

w Polsce miesięcznie	. 1 zł.
„ kwartalnie	2.50 zł.
„ półrocznie	. 5 zł.
„ rocznie	. 10 zł.
za granicą rocznie	. 20 zł.
w Ameryce rocznie	20 zł.

Nr. pojedynczy 8 cent.

Wychodzi dwa razy w tygodniu

PIAST

**Pismo polityczne, społeczne, oświatowe,
poświęcone sprawom ludu polskiego.**

Konto czekowe

P. K. O. Kraków Nr. 401.065

—0—

Ceny ogłoszeń
na stronie ostatniej.

—0—

Rękopisów nie zwraca się.

—0—

Nie podpisane do kosza.

Wychodzi dwa razy w tygodniu

Redakcja i Administracja: Kraków, Mały Rynek L. 4. — Telefon Nr. 112-86.

Rewolucja w Austrii.

Okolo 1500 osób zabitych. — Tysiące rannych. — Wiele domów zniszczono ogniem armatnim.

W ostatnich dniach doszło w Austrii do wielkich walk wewnętrznych, w których po jednej stronie walczyli socjaliści, po drugiej stronie rząd i organizacje reakcyjne. — Bezpośrednim powodem rewolucji austriackiej było odebranie burmistrzowi Wiednia prawa rozstrzygania rekursów od zarządzeń policyjnych. Należy wyjaśnić, że Wiedeń nie tylko jest stolicą federacyjnej republiki austriackiej, lecz równocześnie jest jednym z krajów związkowych, wchodzących w skład republiki, a burmistrz Wiednia, jest nie tylko burmistrzem miasta, ale również naczelnikiem kraju Wiednia. Zarządzenia policyjne wychodzące od rządu o ile odnoszą się do „utrzymania publicznego spokoju, ładu i bezpieczeństwa“ podlegają rekursowi do władz krajowych, to znaczy, że jeżeli rząd takie zarządzenia wyda na obszarze Wiednia, to burmistrz Wiednia, jako naczelnik kraju związkowego może przeciwko takim zarządzeniom wnieść rekurs. To właśnie prawo, zagwarantowane w konstytucji austriackiej zostało podeptane.

W obronie pogwałconej konstytucji wystąpili bardzo energicznie socjaliści. Najpierw doszło do bardzo krwawych walk w Linzu. Socjaliści

w czasie rewizji w domu robotniczym stawili opór. Policja nie mogąc dać sobie rady, wezwała pomocy wojska, które po paru godzinach szturmem zdobyło budynek. Po stronie socjalistów padło 28 ludzi, po stronie wojska i policji 11. — Działo się to 12 lutego w godzinach porannych.

W odpowiedzi na to wybuchł strajk generalny w Wiedniu, a wieść o tych wypadkach rozniosła się błyskawicznie po całej Austrii. W obronie zagrożonej wojności wystąpiły wszędzie organizacje socjalistyczne. Wybuchły krwawe walki w Wiedniu. Walczą w dzielnicach robotniczych, na które wojsko otwiera ogień artyleryjski. W ciągu całej nocy wrzały zażarte walki. Socjaliści opanowali nawet dworzec wschodni i jeden z komisariatów. — W ciągu nocy wrzały walki a odgłosy kanonady armatniej słychać było jeszcze we środę. Na prowincji wybuchły krwawe walki w Stryer, gdzie robotnicy usiłowali opanować fabrykę broni, w Bruck nad Murem w Styrii, w Urfahr koło Linzu. Te dwa ostatnie miasta opanowali socjaliści, zostali jednak z nich wyparci. Walki trwają nadal.

A oto podajemy za dziennikami berlińskimi opisy tych walk:

Domy robotnicze w Langleiten zburzone przez artylerię.

Zaciepła walka w płonących budynkach.

Według tych wiadomości, Dom robotniczy Ottakring, przedmieście Wiednia, mimo ostrzelania z armat jeszcze o godzinie 13-tej nie poddał się (13 luty).

Oddziały wojska usiłowały podejść bliżej, celem wysadzenia budynku w powietrze.

Wielkie kompleksy domów Langleiten, zamieszkałe przez 5.000 osób, znajdowały się w tym czasie w ręku socjalistów i były ostrzeliwane przez wojsko z haubic i karabinów maszynowych. Szczególnie zacięta walka toczyła się o dom Karola Marksa.

Główne piętro budynku stanęło w płomieniach. Broniący się socjaldemokraci zabarykadowali się na niższych piętrach.

W południe oddziały wojsk przypuściły szturm do domu. W chwili wkraczania wojska rozgrywały się straszliwe sceny. Socjaldemokraci stawiali rozpaczliwy opór. O każdą ścianę, o każde schody walczone do upadłego.

Środkowa część olbrzymiego kompleksu budynków runęła.

W dzielnicy Meldling musiano w ciągu przedpołudnia zdobywać szturmem kilka domów gminnych.

Tyle się mówiło, tak dużo mówiła prasa fałszywska o słabości socjalistów w Austrii, a teraz widzimy, że jest to partia bardzo silna i że obrona wojności ludu spadła na jej barki.

Nastąpiły aresztowania wybitniejszych działaczy socjalistycznych. Aresztowano b. burmi-

strza Wiednia Seitz, b. kanclerza Rennera, generała Körnera, posła Dannenberga. Trzeba się spodziewać, że wypadki w Austrii będą miały doniosłe znaczenie nie tylko dla samej Austrii.

Żydzi z Austrii uciekają do Polski.

W południe we wtorek nadszedł do Warszawy pociąg z Wiednia. Zwrócono uwagę, że pociąg jest niezwykle przepełniony, co należy tłumaczyć masową ucieczką żydów z Austrii.

Dewaluacja korony czeskiej.

Wielkie wrażenie wywołał w Europie spadek korony czeskiej. Jak z przemówienia premiera Malypetra wynika, chodzi tu o świadome zarządzanie rządu czeskiego, który koronę czeską dostosować pragnie do systemu walut światowych, a przede wszystkim chce podnieść swój eksport. Niemniej prawdą jest, że korona czeska znalazła się wobec znacznego zmniejszenia pokrycia w złocie, skoro w ostatnich 5 tygodniach zapas złota w banku państwowym spadł z 926 milionów do 680 milionów Kcz. Czechosłowacja zresztą, wprowadzając zakaz wolnego obrotu dewiz, zerwała właściwie z czystym Gold-standardem. Aczkolwiek oświadczenia rządu zapowiadają, że Czechosłowacja wytrwa przy zasadzie waluty złotej i że jej zarządzenia dokonane zostały w porozumieniu z Bankiem Francuskim, to jednak nie ulega wątpliwości, że mamy tu do czynienia z wyłomem na małą skalę, wzorowanym na dalekiej Ameryce. Są już znaki na niebie, że o podobnym eksperymencie myśli Niemcy, a chociaż Francja chce bezwzględnie trwać przy walucie złotej, to nie wiadomo, czy przy niej wytrwają jej ubodzy przyjaciele.

Z Sejmu Śląskiego.

W ubiegłym tygodniu odbyła posiedzenie komisja budżetowo-skarbowa. W budżecie na nowy rok gosp. przewidziano 10,495.000 na roboty publiczne, na ukończenie zakładu dla głuchoniemych 200.000 zł., na regulację rzek 740.000 zł. Na komisji opieki społecznej omawiano sprawę Zakładu Ubezpiecz. Pracowników Umysłowych, do którego dopłaca się rocznie 2 miliony złotych. Na cel ten wstawiono do budżetu 2.250.000 zł.

Z Czeskiego Cieszyńska.

W ostatnim czasie odbyła się tu narada czynników obywatelskich z zarządem kolei celem ułatwienia komunikacji zwłaszcza między Czeskim Cieszyńskiem a Frydkiem. Zarząd kolei zaakceptował słuszne żądania ludności i wprowadzi je w życie.

TRZEBA OBNIŻYĆ CENY ARTYKUŁÓW PRZEMYSŁU!

Przebieg strajku powszechnego we Francji.

Poniedziałkowy strajk generalny we Francji doprowadził do krwawych starć w Paryżu i do rozruchów na prowincji. — W Paryżu po zgromadzeniu, w którym wzięło udział kilkadziesiąt tysięcy ludzi, tłum ruszył w kierunku Bulwarów Zewnętrznych, okalających stolicę. — Na przedmieściach zbudowano barykady, na których zatknięto czerwone sztandary. — W kilku miejscowościach doszło do krwawych walk n-

licznych. — Dwie osoby zostały zabite, a kilkanaście zostało rannych. — We wtorek rano Paryż przybrał wygląd normalny. — Robotnicy i pracownicy umysłowi wrócili do swoich zajęć. — Na prowincji a to w Marsylii, w Miluzie, w Lyonie, w Bonlogne, w Chaville doszło do starć z policją. W Marsylii 17 osób jest ciężko rannych. Obecnie doszło już wszędzie do uspokojenia.

Minister spraw zagranicznych p. Beck w Moskwie.

W dniu 13 lutego przybył do Moskwy polski minister spraw zagranicznych p. Beck. — Na dworcu w Moskwie była ustawiona kompanja honorowa. Po odegraniu hymnu polskiego przez

orkiestrę, komisarz Litwinow powitał imieniem rządu Sowietów polskiego ministra. Prasa berlińska przypuszcza, że podróż ministra Becka do Sowietów ma doniosłe cele polityczne.

Rozbiór Czechosłowacji?

Niedawno na łamach wiedeńskiej „Reichspost” pojawił się artykuł zatytułowany „Polska i Austria”, który stał się przedmiotem poważnej dyskusji w kołach rządowych, politycznych i dyplomatycznych Wiednia, a ostatnio i Pragi. Artykuł „Reichspost” datowany jest z Warszawy i podobno pochodzi z pod pióra wybitnej osobistości polskiej. Ze względu na to, że artykuł obejmuje ciekawy pasus dotyczący Węgier i Czechosłowacji, artykuł ten wzbudził wielkie zainteresowanie również w Pradze, a zainteresowanie to spotęgowane zostało doniesieniem wiedeńskiego korespondenta „Kurjera Warszawskiego”, w którym powiada się, że korespondent tego pisma rozmawiał z wybitnym dyplomata pewnego państwa małoententowego, w której to rozmowie ten ostatni dał do zrozumienia, że w artykule „Reichspost” dopatruje się wyrażenia życzeń Polski — popierania dążeń rewizjonistycznych Węgier kosztem Czechosłowacji.

Wyrazem zaniepokojenia, jakie artykuł ten wywołał w kołach czechosłowackich jest artykuł jednego z najpoważniejszych dzienników praskich „Narodnej Politiki”, która cytując odpowiednie ustępy artykułu „Reichspost” i doniesienie „Kurjera Warszawskiego”. „Narodni Politika” pisze, że „jak widać chodzi tu tylko o domysły i przypuszczenia, ale wystarczy ów pierwszy cytat z „Kurjera Warszawskiego”, zamieszczony z entuzjazmem przez pismo Hitlera, aby można było stwierdzić następujące: Berlin i Warszawa widzą, lub udają że widzą jedyną możliwość wielkich międzynarodowych przesunięć nad górnym i środkowym Dunajem”.

„Górny Dunaj to Austria, — pisze „Narodni Politika” — środkowy Czechosłowacja i Węgry. Że Niemcy chcą Austrię, wiadomo, że chcieliby też Czechy i Morawy, o tem nikt nie wątpi. Jeżeli francuski publicysta powiada, że Polska obecnie nie ma interesu ani co do Austrii, ani co do Czech (nie Czechosłowacji), to według owego

przypuszczenia sprawę należy rozumieć tak, że tedy ma interes co do Słowaczyny i Rusi Podkarpackiej. Czyli jasno powiedzawszy: Czy Hitler i Piłsudski porozumieli się co do rozbioru Czechosłowacji, lub udają tylko kierunek na południe, aby zakryć faktycznie pomyślany kierunek na wschód kosztem Rosji, jak tylko Rosja zajęta będzie na Dalekim Wschodzie. Albo może Hitler i Piłsudski przygotowują się do obu kierunków? — zapytuje się „Narodni Politika”. Możliwym jest — pisze dalej dziennik praski — że Niemcy i Polska podzieliły sferę interesów tak, że Austria znajdzie się w sferze interesów Niemiec, Węgry w sferze interesów Polski, czem Czechosłowacja, otoczona z tych stron zmuszona będzie najpierw przystąpić do ich porozumienia, a potem, gdy dojdzie do starcia o łup, zmuszona będzie dołączyć się do jednego z tych państw.”

„Narodni Politika” przypomina, że historia notuje tylko jeden jedyny wypadek, że trzy mocarstwa (a więc nie dwa) rozdzieliły pomiędzy siebie państwo. Tem państwem była POLSKA. Czy ironją losu Polska współczesna chce naśladować to, co popelniono na niej? W takim razie Warszawa i Berlin muszą pozyskać jeszcze jedno mocarstwo, bowiem dwóm mocarstwom na coś podobnego się nie pozwala.

„Narodni Politika” nie wyraża oczywiście poglądów tych czechosłowackich kół politycznych, które zbliżone są do kierownictwa czechosłowackiej polityki zagranicznej i zaznacza pod koniec, że „Polska prawdopodobnie taką nieprzyjemną taktyką popierania Węgier chce pozyskać Czechosłowację na swoją stronę. Nie mniej jednak konstatuje, że nie dla swych pięknych oczu, ale dla swej wartości jako sojusznika znajdzie zawsze tylu sprzymierzeńców, ile ich potrzeba, aby zapobiec owym niekorzystnym możliwościom, gdyby ktoś starał się je uskutecznić.

(„Naprzód”)

Wybory sejmowe we Lwowie przed Sądem Najwyższym.

Załatwienie protestu przeciw wyborom do Sejmu we Lwowie w r. 1930 odbędzie się w Sądzie Najwyższym dnia 5 marca br. Trzeba było trzy i pół roku, aby sprawa dotarła przed oblicze sądu.

Wedle pogłosek nowe wybory do Sejmu mają się odbyć w jesieni br., a załatwianie teraz starych protestów wyborczych jest przysłowiową musztardą po dobrym obiedzie.

Zjazd delegatów Stronnictwa Ludowego we Lwowie.

W niedzielę, dnia 11 lutego odbył się we Lwowie zjazd delegatów Powiatowych Zarządów Stronnictwa Ludowego ze Wschodniej Małopolski. Na zjazd przybyło kilkudziesięciu delegatów z różnych powiatów. Obrady zagał inż. J. Bryl, któremu zebrani jednogłośnie powierzyli przewodnictwo. Na sekretarza powołano J. Kowala. Następnie poseł inż. Pawłowski wygłosił referat ujmujący sprawę samorządową, przy czem poddał krytyce nową ustawę samorządową, podporządkowującą wszystko czynnikom administracyjnym i zwałającą nowe ciężary na barki ludności przez wprowadzenie gmin zbiorowych. Odpowiednio także naświetlił metody do jakich uciekała się sanacja w czasie wyborów do rad gromadzkich w b. Kongresówce. Po przerwie inż. Bryl zreferował sprawę gospodarczą, podkreślając katastrofalne położenie wsi, oraz zreferował sytuację polityczną, jaka się wytworzyła w państwie w związku z uchwaleniem przez B. B. nowej konstytucji. W dyskusji nad referatami zabierali głos Lutyk, Wierzbicki, K. Maj, Skrzypek, Widota i inni terenowi działacze, żywo omawiając przedewszystkiem sprawy zbliżających się wyborów do rad gromadzkich i gminnych. Wiele uwagi poświęcono zagadnieniom gospodarczym. Nakoniec zebrani uchwalili jednogłośnie następujące rezolucje:

1) Zjazd Prezydów Zarządów Powiatowych Stronnictwa Ludowego we Wschodniej Małopolsce wzywa wszystkie Zarządy Powiatowe i Koła Stronnictwa Ludowego do podjęcia natychmiast pracy organizacyjnej nad przygotowaniem chłopów Wschodniej Małopolski do wyborów samorządowych, tak, ażeby zbliżające się wybory do władz samorządu gminnego nie zaskoczyły chłopów. Zjazd wzywa chłopów aby nie wchodzili w żadne układy wyborcze z sanacją i przeprowadzili walkę wyłącznie pod sztandarami Stronnictwa Ludowego.

2) Zjazd wzywa Koła Stronnictwa, aby dołożyły wszelkich starań do zakładania na swoich terenach organizacji gospodarczych chłopskich, pod sztandarem Związku Zawodowego Rolników, oraz do tworzenia Kół Młodzieży Włojskiej Z. M. W. R. P. „Włci”.

Następna rezolucja omawia stosunek chłopów do nowej konstytucji.

Jeden z uczestników.

Żywiłowe manifestacje chłopów w Jordanowszczyźnie za „Stronnictwem Ludowym”.

W dniu 11 lutego b. r. odbyły się w Jordanowszczyźnie dwa wielkie zebrania ludowców: w Skomielnej-Białej i w Naprawie, które były obrazem żywiłowych manifestacji za „Stronnictwem Ludowym”.

W obu zebraniach wzięli tłumny udział chłopów ze Skomielnej-Białej, Naprawy, Malejowej i Jordanowa, a także delegaci z okolicznych Kół S. L.

Przemawiali pp.: Zajda Winc., prezes Pow. Zarz. S. L., sekretarz Pow. Zarz. Wł. Jopek, Mirek Wł. z Naprawy, Łacek Stanisław, prezes Koła S. L. w Jordanowie, Siewiera Jan z Malejowej. — Mowy były krótkie, dobitne, poruszono w nich zagadnienia związane ściśle z życiem wsi, walką o lepsze jutro dla mas chłopskich. I tak: p. Zajda omówił wyczerpująco niebezpieczeństwa jakie niesie za sobą ustrój faszystowski, p. Wł. Jopek scharakteryzował nasz stosunek do żydów, p. Mirek Wł. kładł nacisk na konieczność właściwego uświadomienia rzesz chłopskich, p. Siewiera i p. Łacek omawiali sytuację gospodarczą, wskazywali drogi poprawy rozpaczliwej sytuacji gospodarczej wsi. Uchwalono odpowiednie rezolucje.

MAŁY FELJETON.

CZARNA KSIĘŻNA.

Przed tysiącem lat panowała na wysokim zamku nad Olzą księżna — wdowa, która po śmierci swego męża nosiła tylko czarne szaty na znak żałoby. Przez całe życie swe szła nie pocieszona i w sercu miała głęboki żal, że los wydarł jej wcześniej męża. Dworzanie żalili się nieraz, że była bardzo srogą bo nigdy nie wysłuchiwała skarg swych poddanych.

Krótko przed śmiercią zrobiła testament i poleciła, by ją tam pochowano, dokąd zawiozą ją woły, przez nikogo nie prowadzone. I po śmierci włożono trumnę na wóz, zaprzężony w trzy pary, najpiękniejszych wołów, które przeszły Olzę i jechały w stronę dzisiejszego Kościelca. Tam zatrzymały się i tam też złożono do ziemi trumnę. Ku wielkiemu zdziwieniu zauważono, że nad grobem księżnej ziemia zapadała się stale. Na drugi dzień było to samo i historia ta powtarzała się długo, aż nareszcie zbudowano tam Kościół katolicki, by Boga przebłagać, który da duchowi wieczny spokój. Ale cóż i to nie pomogło, bo koło północy duch okno w kościele wybijał i o pierwszej w nocy znikał. Nareszcie znaleźli się śmiałkowie, którzy chcieli to wszystko zbadać. Otóż jeden z nich poszedł do kościoła przed północą, zrobił koło na posadźce kościoła święconą kredą, wziął do ręki poświęcony pręt z wierzy i czekał. A tu o 12 w nocy zjawia się czarna księżna, która wyszła z pod ziemi za ołtarzem, chodzi po kościele i chce zbliżyć się do stojącego, ale wtedy on ją prętem uderzył, księżna odeszła i znikła na zawsze. Oto jest krótka legenda śląska, która ma jednak znaczenie głębsze. Oto między zamkiem w Cieszynie a Kościelcem był tunel podziemny popod Olzę, którą można było przywozić prowianty w czasie wojny; dla ukrycia wejścia postawiono kościółek w Kościelcu.

Rodzice zmuszali córki do nierządu.

Na mocy decyzji sędziego śledcz. w Warszawie aresztowano nałogowych alkoholików: Hipolita Leona Cieślowskiego, katanego za kradzież i awantury oraz żonę jego Wiktorję, którzy biciem i terorem zmuszali córki swe Władysławę i Marję do nierządu, łagając z procederu tego zyski. Przed kilku dniami Władysław C., nie mogąc dłużej znieść tortur, fałgnęła się na swoje życie, wyskakując z okna II piętra. Ciężko ranna przewieziono do szpitala, gdzie w toku przesłuchania przez policję opowiadała, że już w 11-ym roku życia zmuszona była zarabkować na siebie, — trudniąc się sprzedażą zapalek i kwiatów. Następnie młodą dziewczynką „zapekowali” się prostytutki. Wyślano ją do Łodzi i umieszczono w lupanarze. — Przez cały czas dzieliła się „zarobkami” z rodzicami. Po kilku latach wróciła do Warszawy, gdzie wkrótce wyszła za mąż. Po kilku miesiącach, na skutek gróźb i szykan rodziców, rzuciła męża i znów zaczęła uprawiać nierząd. Wkrótce potworni rodzice dodali jej „do pomocy” młodszą córkę, 15-letnią Marję. Obie siostry były maltretowane i teroryzowane przez ojca.

Odnalezienie ważnych dokumentów historycznych.

Na wieży w Opawie odnaleziono dokument historyczny z r. 1618, w którym książę polski nadaje przywileje Ślązaczkom.

Z życia Roosevelta.

Prezydent Stanów Zjednoczonych wraca do zdrowia po chorobie. Sposób życia Roosevelta jest bardzo prosty, skromnie się odżywia, pali ale nie żuje tytoniu, co wielu Amerykanów robi.

Spekulanci amerykańscy przy robocie.

W ostatnich czasach zakupiła Ameryka większą ilość złota w Europie, oczywiście wszystko dla spekulacji giełdowej.

Poradnik prawniczy.

O spłacie zaległości podatkowych.

Rozporządzenie Ministra Skarbu z listopada 1933 reguluje spłatę zaległości w podatkach gruntowym od nieruchomości, przemysłowym, dochodowym i majątkowym, oraz od spadków i darowizn z dodatkami samorządowymi, opłatami drogowymi, które powstały przed dniem 1 października 1931.

Zaległości od tych podatków należne od rolników i właścicieli nieruchomości budynkowych, jeżeli są lub zostaną zabezpieczone hipoteczne rozkłada się z urzędu na 20 rat półrocznych, licząc pierwszą ratę od dnia 1 stycznia 1935 za opłatą 4 i pół odsetek w stosunku rocznym bieżących od dnia 1 października 1933. Wszystkie kary za zwłokę za czas od powstania należności od dnia 30 września 1933 zostają umorzone.

O upomnieniach władz skarbowych.

Jak dobrze wiadomo, władze skarbowe doręczały płatnikom upomnienia bardzo często za groszowe kwoty i ścigały za nie po 1 zł. 50 gr., co było powodem miejscowych niepokojów. Bywały wypadki, że jeden płatnik otrzymywał z każdego arkusza gruntowego osobne upomnienie, za które należało płacić po 1 zł. 50 gr., albowiem każdy z członków rodziny otrzymywał takie upomnienie, gdy grunt uległ podziałowi. Z należności kilkugroszowej, o której płatnik często nie wiedział, że istnieje, a dotyczyło to zwłaszcza opłat drogowych, narastały koszty egzekucyjne do kilkunastu złotych. Tę praktykę biurokratyczną zmieniono później o tyle, że za upomnienie liczono należność, gdy zaległość przewyższała 1 zł.

Obecnie rozporządzenie Rady ministrów z 28 stycznia 1934 wprowadza upomnienia łączne. Polegają one na tym, że zobowiązanym zamieszkałym w obrębie gmin wiejskich może urząd skarbowy wysłać jedno łączne upomnienie pod adresem wójta gminy, którzy zobowiązani są najpóźniej w ciągu 2 dni po otrzymaniu upomnienia podać do wiadomości poszczególnym zobowiązanym. Następnie po bezskutecznym upływie 14 dni od doręczenia upomnienia wójtowi, wdraża się dalsze kroki egzekucyjne.

Podstawą obliczenia opłaty za łączne upomnienie stanowi ogólna suma ściąganych należności. Należy przypuszczać, że przez łączne upomnienia zmniejszą się do nieznacznych kwot koszty upomnień, które dały się we znaki ludności.

Dr. St. M.

To i owo.

ECHA STRASZNEGO POŻARU W RADZISZOWIE POD KRAKOWEM. W sobotę wieczorem zmarła w szpitalu św. Łazarza w Krakowie najczęściej poparzona ofiara pożaru w Radziszowie, Wiktoria Krzywoniówna. Stan reszty poparzonych uległ znacznej poprawie i jest nadzieja utrzymania ich przy życiu. Ludność Radziszowa interesuje się losem ofiar i odwiedza je często w szpitalu. Mieszkańcy Radziszowa, których domy przed ogniem ocalały we własnym zakresie zorganizowali pomoc dla pogorzelców.

WYKOLEJENIE TRZECH WAGONÓW. Na torze kolejowym prowadzącym ze stacji Kraków-Płaszów do stacji Kraków-Wisła nastąpiło wykolejenie trzech wagonów towarowych. Katastrofa nastąpiła z powodu zaczepienia przez przejeżdżający pociąg towarowy wspomnianych wagonów, stojących zbyt blisko zwrotnicy. Szkoda na razie nieusionalna. Wypadku w ludziach nie było.

WYKRYCIE NADUŻYĆ W MAGISTRACIE WARSZAWSKIM. W magistracie warszawskim wykryto nadużycia w wydziale ewidencji ludności. Mianowicie stwierdzono, że dwaj pracownicy tego wydziału, stojąc na czele grupy pracowników, nabywających na raty różne artykuły pierwszej potrzeby, zbierali od kolegów pieniądze i nie wpłacali należności do sklepów, w których towary były nabywane. Zebrane a niewpłacone sumy wynoszą łącznie 6 tysięcy złotych. Na mocy decyzji prezydenta miasta sprawę przeciw tym urzędnikom skierowano do prokuratora oraz do komisji dyscyplinarnej.

UBRABOWANIE ROBOTNIKA POLSKIEGO WE FRANCJI. Robotnik polski Wacław Wałach, który udał się w poszukiwaniu pracy do Paryża, został napadnięty w pociągu przez 2 bandytów, którzy zadali mu cios nożem, poczem zabrawszy 4.700 franków, stanowiące oszczędności polskiego emigranta, zdołali zbiec. Ciężko rannego znalazła w Paryżu służba kolejowa. Policja zawiadziła wykreślenie bandytów.

MAGGIO BULJON

**DO PRZYGOTOWANIA
ZUP I SOSÓW**

Członkowie zarządów powiatowych S. L. ! Zbliża się wiosna, co uczyniliście, by podnieść liczbę abonentów naszego pisma przynajmniej o 100 w waszym powiecie?

Sprawa z Niedźwiedzia przed Sądem apelac.

Trybunał uniewinnił 7-mu oskarżonych.

14 kwietnia 1933 (w Wielki Piątek) oglądacz byłdy w Niedźwiedziu zakwestjonował mięso przechowane u **Józefa Bulika** z Niedźwiedzia, przeznaczone do użytku prywatnego, z powodu niepoddania zwierzęcia oględzinom przed zabiciem. Zakwestjonowane mięso złożono na przechowanie u rzeźnika **Mitany** w Niedźwiedziu. Popołudniu tego samego dnia zainteresowani zebraли się przed domem Mitany domagając się wydania mięsa, przeznaczonego na spożycie podczas świąt. **Posterunek policji w Niedźwiedziu wezwał tłum wzburzony zakwestjonowaniem mięsa (które rozsprzedano po niskich cenach) do rozejścia się.** Nie wszyscy zastosowali się do wezwania, wskutek czego policja rozpoczęła następnie dochodzenia, nie szczędząc aresztowań. Wskutek aktu oskarżenia odbyła się w dniu 26 czerwca 1933 na sesji wyjazdowej w **Mszanie** rozprawa przed sądem okręgowym w **Nowym Sączu** przeciwko 19 oskarżonym. Po rozprawie — przy której jako obrońcy występowali adwokaci **Dr. Kiernik, Dr. Putek i Dr. Wasatowski** zapadł wyrok, na mocy którego czterech oskarżonych zostało uniewinnionych, pozostali w liczbie 15 zostali skazani za występki

z art. 162 k. k. na areszt po 2 i 3 miesiące za jeden nadto za występki z art. 156 na areszt przez 5 miesięcy. Wszystkim oskarżonym zawieszono karę.

Od wyroku tego odwołało się 14 oskarżonych do sądu apelacyjnego w Krakowie. W dniu 13 lutego 1934 odbyła się rozprawa apelacyjna, przy której przesłuchano ponownie jako świadków funkcjonariuszy policji, którzy w dniu 14 kwietnia 1934 pełnili służbę w Niedźwiedziu.

Po rozprawie trybunał ogłosił wyrok, którym wyrok sądu okręgowego został zatwierdzony co do **Barłomieja Zapala, Henryka Kiełusłaka, Andrzeja Napory, Antoniego Kolasy, Franciszka Szczypoty, Władysława Kozyry, Władysława Hryca** — natomiast uniewinnieni zostali: **Jan Szwaja, Jan Majerczyk, Jakób Cieniawski, Jan Chudomiet, Stanisław Aksami, Józef Hryc, Adam Maczuga.**

Trybunałowi przewodniczył wiceprezes sądu apelacyjnego **Potępa**, wotowali sędziowie apelacyjni **Pocobiński i Kawęcki**, oskarżał wiceprokurator **Dr. Müller**, bronił adw. **Dr. Wasatowski.**

PO KONSTYTUCJI — ORDYNACJA WYBORCZA.

W ostatnich dniach w Warszawie w kołach politycznych rozeszła się wiadomość, że w niedługim czasie ma być w klubie BB rozpoczęta praca nad zmianą ordynacji wyborczej do Sejmu.

Chodzi o uchwalenie ordynacji jeszcze przed zakończeniem obecnej sesji. Główną zasadą zmiany ma być wprowadzenie okręgów jednomandatowych.

KONGRES P. P. S.

W tych dniach odbył się kongres P. P. S. pod przewodnictwem posła **Z. Żuławskiego**. Po przemówieniach powitalnych nastąpiło sprawozdanie z działalności kierownictwa partii, które przedstawił **Tomasz Arciszewski**, następnie referat posła **Niedziałkowskiego** na temat położenia międzynarodowego socjalizmu. Referent stwierdził, że głównym wrogiem socjalizmu jest faszyzm a pod tym względem widzi trzy grupy krajów:

- 1) kraje, w których utrzymała się demokracja,
- 2) kraje, gdzie niema nawet pozorów demokracji,
- 3) kraje, w których faszyzm nie odbył do końca swego pochodu.

P. Niedziałkowski widzi odwrotną falę, falę wzrostu sił socjalistycznych. Jego zdaniem wynik walki zależy od tego, co uczynią „warstwy średnie”, czy proletarijat zdoła wobec nich zająć rolę awangardy. Jako konieczne następstwo obecnego stanu rzeczy p. Niedziałkowski uważa rewolucję na rzecz socjalizmu.

Drugi dzień obrad przyniósł dyskusję, w której udział wzięli liczni mówcy. Mówiono wiele o rewolucji, a koniecznej przejściowej dyktaturze proletariatu, ale cele te w świetle dyskusji, streszczonej na łamach prasy socjalistycznej jakoś wypadły mglisto i niewyraźnie. Odczuwali to widocznie niektórzy uczestnicy kongresu, skoro temu dali wyraz w dyskusji. Ostatecznie przyjęto rezolucję Rady Naczelnej, idącej po linii referatu posła **Niedziałkowskiego**.

Do Rady Naczelnej wybrano wszystkich skazanych brzeskich, licząc członków C. K. W. zmniejszono do 11, wybierając go w następują-

cym składzie: **T. Arciszewski, Al. Bień, K. Czapinski, D. Kłuszyńska, A. Kuryłowicz, J. Kwapiński, M. Niedziałkowski, K. Pużak, A. Szczerkowski, Z. Zaremba, Z. Żuławski.**

Baczność Nowotarskie!

We czwartek, dnia 22 lutego b. r. odbędzie się w Nowym Targu o godzinie 11 rano w Sekretariacie Stronnictwa Ludowego zebranie Zarządu Powiatowego S. L. i przyojów wszystkich Kół ludowych z powiatu.

Na zebranie przybędzie poseł ludowy. Wstęp na salę za okazaniem legitymacji członkowskiej.

OBECNOŚĆ WSZYSTKICH UPRAWNIONYCH KONIECZNA.

Zarząd Powiatowy S. L.
w Nowym Targu.

Zaostrzenie egzekucyj podatkowych.

Na zarządzenie ministerstwa skarbu oparte na nowych przepisach egzekucyjnych Izby skarbowe poleciły wszystkim urzędom skarbowym przyspieszenie ściągania podatków. Czternastodniowy termin pomiędzy upomnieniem a postępowaniem, przymusowym skrócony został o pięć dni, to jest do dni dziewięciu. W poniedziałek odbyła się u prezesa warszawskiej Izby skarbowej konferencja kierowników oddziałów egzekucyjnych wszystkich oddziałów skarbowych, poświęcona wzmocnieniu akcji egzekucyjnej.

Rozmaitości.

NOWY KOMISARZ RZĄDU W TARNOWIE. Na stanowisku komisarza rządu m. Tarnowa zasła zmiana. Dotychczasowy komisarz Adam Marszałkiewicz wniósł rezygnację. Wojewoda krakowski zamianował tymczasowym przełożonym zarządu miasta Tarnowa p. Jana Milanicza, radcę urzędu wojewódzkiego w Krakowie.

RABUNEK NA ULICACH TARNOWA. We wtorek we wczesnych godzinach rannych na placu Sobieskiego, niewykryci dotychczas sprawcy dokonali napadu na powracającego z balu dra Bochenka. Napastnicy zrabowali drowi B. portfel, po czym zbiegli w niewiadomym kierunku.

ZWOLNIENIE PRZEZ SĄD RUCHOMOŚCI P. KAZIMIERY DUBOIS. W sprawie p. Kazimierzy Dubois o wyłączenie jej rzeczy, zajętych przez komornika na pokrycie kosztów sądowych, przypadających od p. Stanisława Dubois, sąd grodzki w Warszawie ogłosił wyrok, uwzględniający powództwo p. Dubois. Tem samym sąd orzekł, iż ruchomości p. Dubois nie mogą stanowić zabezpieczenia kosztów procesu brzeskiego.

ZUCHWAŁY NAPAD NA ARTYSTKĘ W WILNIE. Artystkę dramatyczną Jadwigę Pytłasińską, przybyłą do Wilna na wyspy, spotkała przykra przygoda. Gdy jechała do teatru, wioząc z sobą w dorożce walizkę, do dorożki wskoczyło czterech mężczyzn, którzy porwali walizkę i uciekli. Były tam peruki, szminki, teatlety. Po dwóch dniach udało się odebrać łup i aresztować złodziei.

WAGON SALONOWY SZACHA PERSKIEGO. Polskie władze kolejowe powiadomione zostały, iż w końcu bm. przejeżdżać będzie przez Polskę jeden z najdroższych wagonów kolejowych świata. Z angielskiej fabryki wagonów wysłany zostaje przez Niemcy, Polskę i ZSSR do Persji wagon salonowy, zamówiony przez szacha perskiego, Rize Chana. Urządzenie tego wagonu salonowego kosztowało około 3 miliony złotych. Zbudowany jest on na ośmiu osiach i waży 52.000 gk. Wnętrze składa się z kilkunastu apartamentów, do których prowadzi sześć wejść. Ściany obite są jedwabiami, a podłogi wyłożone mahoniem. Salonka zaopatrzona jest we własną stację elektryczną, obsługującą kuchnię, łazienki itp.

EGZEKUTYWA PARTII KOMUNISTYCZNEJ ROSJI. Z Moskwy donoszą: Ostatecznie ustalono skład egzekutywy partii komunistycznej. Do centralnego komitetu weszli: Stalin, Kaganowicz, Kirow, Zdanow, Jeżow, Szwerinik, Kosarew, Stecki, Gamarnik, Kujbyszew i Litwinow. Do centralnego komitetu wybrano Kosennoiza, Lunaczewskiego, gen. Bluechera, gen. Budiennego. Nowe władze partii komunistycznej Rosji dość wyraźnie wskazują na wytyczne polityki zagranicznej i wewnętrznej w najbliższym okresie.

WYBUCH WULKANU. Wulkan Stromboli, położony między Kalabrią a Sycylią, przejawia silne ożywienie. Z centralnego krateru dobywają się olbrzymie kłęby dymu, a z bocznych kraterów wyrzuca wulkan rozpalone do czerwoności kamienie i fale gęstej czarnej lawy. Dotychczas lawa i kamienie spadają w morze bez wyrządzania szkód materialnych. Władze cywilne i wojskowe na skutek ożywionej działalności wulkanu rozpoczęły przygotowania celem ewakuacji zagrożonych domostw rybackich.

O LOS DZIECKA GORGONOWEJ. O sprawie Gorgonowej przestało się mówić, ale mówi się teraz o jej dziecku, owej „kropelce”, o której tak wiele swego czasu pisano. „Kropelka” nazywa się teraz „Perelka”, ma już 8 miesięcy i przebywa wraz z matką w więzieniu na Fordonie i w Bydgoszczy. Przepisy więzienne pozwalają, aby dziecko uwięzionej matki pozostawało z nią razem do 10 miesięcy swego życia, ale nie dłużej. Zatem za dwa miesiące Gorgonowa będzie musiała się rozstać z dzieckiem. Gorgonowa czyniła starania o umieszczenie dziecka w zakładzie Marjawitów w Płocku. Przyszła jednak stamtąd odpowiedź odmowna. Zarząd więzienia zwrócił się do Zaremby, ten jednak przeczy swego ojcostwa i nie chce także zająć się losem dziecka. Nieszczęśliwe dziecko ulokowane będzie zapewne w jednym z zakładów dla niemowląt. Ma się tem zająć pomorskie starostwo.

O ofiarę 1 złotego

prosimy wszystkich ludowców, którym zwycięstwo ludu leży na sercu.

Ofiarą tą otrzymasz niejedną lizę niedoli — zyskasz wdzięczność wielu.

Wpłać ocaloroczną prenumeratę
a otrzymasz książkę

„Historja Chłopów w Polsce” bezpłatnie!

Bezrobocie dalej wzrasta.

Z Warszawy donoszą, że wedle urzędowych danych z rynku pracy liczba zarejestrowanych bezrobotnych w dniu 10 bm. wynosiła 404.029 tj. o 2127 więcej niż w poprzednim tygodniu. Na Śląsku liczba bezrobotnych wynosi 100744.

Ze spraw śląskich.

DO WSZYSTKICH PREZESÓW KOŁ S. L. W CIESZYŃSKIM. Najuprzejmiej prosimy wszystkich prezesów koł i skarbników, by się zajęli uporządkowaniem kasy, wkładek członkowskich i wszelkich spraw wchodzących w zakres obowiązków koła i by zwołali po odbytem zebraniu Zarządu koła walne zebranie koła z porządkiem dziennym, jaki podano rejonowemu mężom zaufania. Prosimy najuprzejmiej o przyspieszenie akcji, by przed 1 marca odbyły się wszędzie walne zebrania i by do tego czasu doręczone zostały sekretarjatom w Cieszyźnie sprawozdania. Koła, które do tego czasu nie zostaną uporządkowane, ujawnimy w sprawozdaniu.

Sekretarjat.

WYSTAWA MALARSTWA I RZEZBY POLSKIEJ. Towarzystwo Teatru Polskiego w Cieszyźnie przystąpiło w r. b. do zorganizowania wystawy współczesnego malarstwa polskiego i rzeźby, połączonej z cyklem wykładów z dziedziny polskiej sztuki plastycznej. Wystawa trwać będzie od 4 do 26 marca, a mieścić się będzie w auli Szkoły Gospodarstwa Wiejskiego i przyległej do niej sali.

W Cieszyźnie została otwarta poradnia przeciwgruźlica Polskiego Czerwonego Krzyża przy ul. Bielskiej 37 (gmach Kasy Chorych).

Bezpłatne badania lekarskie i porady dla chorych niezamożnych (nie należących do Kasy Chorych) odbywają się w poniedziałki i piątki od godz. 15.30 do 16.30.

Dział gospodarczy.

Jedno jabłko w ciągu doby ochroni cię od choroby.

Pod powyższym tytułem przynosi „Kobieta Współczesna” doskonały artykuł p. J. Śmiarowskiej, który poniżej umieszczamy.

To zdanie jest popularnem hasłem higienicznym w Anglii, która pierwsza oceniła doniosłe odkrycie polskiego uczonego, K. Funka, w 1912 r. o witaminach i obwieściła je światu. Nasze odżywianie w zimowym sezonie jest ubogie w witaminy, które są niezbędne dla życia.

Jabłko jest słusznie uważane za króla owoców. Znane od początku świata..., najsiarszy owoc na ziemi, najbardziej pożywny, a u nas w Polsce najłatwiej nadający się do hodowli i przetrzymywania mrozów... Jabłko jest głównym dostarczycielem witamin u nas w sezonie zimowym, najbardziej dostępnym i najbardziej rozpowszechnionym. Ogrodnictwo polskie wywarza mnóstwo odmian tego wybranego owocu, którego produkcja z każdym rokiem się zwiększa i ulepsza. To też krajowe polskie jabłka powinnyby starczać do wiosennych owoców, gdyby były starannie zbierane i przechowywane. Wwóz zagranicznych jabłek powinien być zabroniony, dopóki jabłka krajowe znajdują się na rynku, a konsumenci krzywdzą ogrodnictwo polskie, kupując na przykład już teraz niepotrzebnie i bez zastanowienia, niżej pod względem witamin stojące, jabłka kanadyjskie, w dodatku impregnowane trującymi solami arszenikowymi, zabezpieczającymi je od gnicia.

Były wypadki, że po spożyciu, nawet obranych, jabłek kanadyjskich, występowały objawy zatrucia u bardziej wrażliwych osób.

Jak należy spożywać jabłka? ze skórką, czy obrane? O ile skórka jest gładka, bez nierówności i nie gruba, to po obmyciu i zawsze starannem osuszeniu — najbardziej się zaleca ze skórką, zwłaszcza czerwone jabłka (dużo żelaza!). Jabłko należy dobrze żuć, a kto ma słabe zęby — niech spożywa jabłko ułarte na tarce wraz ze skórką.

Ułarte kwaśne jabłka wymagają dodatku miodu lub cukru.

Dieta jabłkowa, narówni z winogronową, jest wskazana w wielu chorobach. Tarte jabłka są znakomitym środkiem, pobudzającym działanie trzustki, gruczołu najważniejszego w procesie trawienia; ostatnio nawet w chorobach chronicznych kiszek, zalecają kurację jabłkową: kwas jabłkowy i garbniki zabija kiszki chorobotwórcze bakterie, a witaminy podnoszą siły ochronne organizmu (zwłaszcza w leczeniu dziecięcych nieżytów kiszkiwych dają prędkie, doskonałe rezultaty). Jabłko pieczone i gotowane jest naturalnie mniej odżywcze pod względem witamin, które gotowanie niszczy, lecz pozostaje jeszcze wartość

soli miąższu. Jabłko nadaje się do wszelkich kombinacji i zestawień w potrawach; spożywane rano — naczczo wpływa oczyszczająco na nerki i na florę kiszkiową, na noc — wzmacnia nerwy i sprrowadza dobry sen.

Jabłko zastępuje leki sztuczne w leczeniu anemii, a pobudzając trawienie — przeciwdziała atonii kiszek, odmładza i przedłuża życie.

Jabłka — to nie luksus w pożywieniu — to artykuł pierwszej potrzeby, narówni z chlebem, mlekiem, tłuszczami i mięsem — to niezbędny środek odżywczy.

HUMOR.

ZEBRAK.

— Cóż to znów? Przecież wczoraj byliście bez obu rąk, a dziś macie ręce, a nogi niema?

— Niestety, proszę łaski pana dobrodzieja, — odpowiada zebzak. — Jak się stoi na powietrzu, na niepogodzie, to ledwo się człowiek z jednej choroby wyleczy, a już wpada w drugą...

WYTŁUMACZENIE.

— Ojciec, powiedz mi, co to jest dłużnik?
— To jest człowiek, który winien drugiemu pieniądze.
— Ach, tak! A co jest wierzyciel?
— To jest człowiek, który wierzy, że je otrzyma z powrotem.

ZŁAPAŁ SIĘ.

Mazurkiewicz, wybierając się na posiedzenie, uprzedza żonę:

— W razie, gdybym nie mógł przyjść na kolację przyślij ci list.

— Zbyteczne. List już znalazłam w kieszeni twej marynarki.

— Jakto? A któż ci pozwolił otworzyć!

— Mój kochany, przecież na kopercie był mój adres.

KLIJENTELA W DOBIE KRZYSU.

Pięszyłki kupuje aparat radiowy. Przepis dwie godziny targował się, wylargował najniższą cenę i najdogodniejsze warunki spłaty: na 18 miesięcy. Wreszcie pyta:

— A na ile rat rozłoży mi pan pierwszą ratę?

135 mórg ziemi

pszenno-buraczanej, budynki maszynowe 1 klasy obszerne, światło i siła elektryczna w wiosce Kościelnej, 2000 mieszkańców, na Pomorzu, 6 km od miasta Nowe, 10 km Grudziądz, prywatne, czyste bez długu sprzedam za 55 tysięcy. Wpłaty 30 tysięcy, reszta na 10 lat po 6%. — Józef Rykowski, Świecie n. W., Pomorze. — Ewentualnie zamienię na lepszy dom w mieście Poznańskie lub Pomorze. 260

Darmo do 28 lutego!

Na usilne prośby naszej Sz. Klienteli przedłużyliśmy rozlosowanie, przeznaczonych przez nas premii: 10 sztuk dobrego białego płótna, 5 kółder watowych z satynowym podbiciem oraz 3 budziki światłowej marki rozdamy tym Klientom, którzy zakupią u nas 1 z niżej podanych kompletów, do dnia 28 b. m. Dnia 1 marca nieodwołalnie, ogłosimy listę tych co premje otrzymali.

TYLKO ZA ZŁ. 15 GR. 75

wysyłamy: 3 m dobrego kortu, na ubranie męskie, 4 m dobrego jedwabiu na elegancką suknię damską w najmodniejsze pasy, 1 koszulę (damską lub męską) w bardzo dobrym gatunku, 1 parę kaletonów trykot lub 1 parę reform damskich, 1 parę cz. wein. skarpetek lub 1 parę pończoch damskich, 1 szal jedwabny w zakardowych deseniach, 3 białe chustki do nosa z kantami, 1 parę szalek męskich oraz 1 georgetowy kołnierzyk damski z żabotem. To wszystko za zł. 15.75.

TYLKO ZA ZŁ. 22.—

wysyłamy: 1 gotowe ubranie męskie z najnowszego materiału, uszyte podług ostatniej mody numery od 16 do 55 (podać Nr.), 1 koszulę męską, 1 parę kaletonów z satynowym wykończeniem, 1 parę bardzo dobrych skarpetek męskich, 3 chusteczki do nosa z kantami, 1 krawat jedwabny w najnowsze desenie oraz 1 pasek zamszowy z niklową klamrą. To wszystko razem, za zł. 22.—

51 mtr. niekrochmalonego płótna tylko za zł. 26.45. wysyłamy: 1 sztukę (17 m.) dobrego białego płótna szer. 80 cm., znanej marki fabrycznej, 12 m. płótna pościelowego w niebieskie lub czerwone kraty, 4 m zefiru w najnowsze paski na męskie koszule lub bluzki damskie, 8 m. płótna w paseczki na bieliznę wszelkiego rodzaju oraz 10 m. płótna ręcznikowego, na dobre ręczniki kuchenne. To wszystko razem za zł. 26.45.

Wymienione komplety wysyłamy każdemu na listowne zamówienie za zaliczeniem pocztowem. Bez ryzyka! Jeżeli się coś nie podoba przyjmujemy to z powrotem a pieniądze zwracamy lub zamieniamy na inny towar. Zamówienia prosimy adresować do Firmy: „Łódzka Tkanina”, Łódź, skrzynka pocztowa 417. UWAGA: Oprócz przeznaczonych premii, dajemy każdemu bezpłatnie wartość premie.